

Rewitalizacja w ramach RPO WL 2014 - 2020

**Fundusze
Europejskie**
Pomoc Techniczna

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Rewitalizacja w ramach RPO WL 2014-2020

W ramach Programu rewitalizacja jest wspierana w ramach Osi **13**.

Wsparcie to zostało podzielone na dwa Działania:

13.3 Rewitalizacja obszarów miejskich z alokacją na poziomie - 57 471 796 euro i skierowana jest do miast powiatowych oraz gmin miejskich i miejsko-wiejskich powyżej 5 000 mieszkańców.

13.4 Rewitalizacja obszarów wiejskich z alokacją na poziomie - 41 230 484 euro

„Przez rewitalizację należy rozumieć proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez działania integrujące interwencję na rzecz społeczności lokalnej, przestrzeni i lokalnej gospodarki, skoncentrowane terytorialnie, prowadzone przez interesariuszy tego procesu, na podstawie LPR”.

Typy projektów

1. **Przebudowa, remont lub modernizacja zdegradowanych budynków**, w tym m.in. budynków przemysłowych, powojkowych w celu **przywrócenia lub nadania im nowych funkcji użytkowych**, np. społecznych, gospodarczych, turystycznych lub kulturalnych wraz z zagospodarowaniem terenu funkcjonalnie związanego z obiektem.
 2. **Kompleksowe projekty obejmujące rekultywację / remediację zdegradowanych obszarów wraz z przebudową oraz adaptacją obiektów zdegradowanych.**
 3. **Roboty restauratorskie i konserwatorskie budynków znajdujących się w rejestrze zabytków**, budynków położonych w strefie ochrony konserwatorskiej oraz budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym nie będących w rejestrze zabytków i ich wyposażenia niezbędnego dla wprowadzenia funkcji.
 4. **Uporządkowanie i zagospodarowanie zdegradowanych przestrzeni publicznych (przebudowa, remont lub modernizacja) w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji użytkowych.**
 5. **Zakup wyposażenia - wyłącznie jako element projektów dotyczących adaptacji budynków** na cele np. gospodarcze, społeczne, turystyczne lub kulturalne i bezpośrednio związanego z funkcją, jaką będzie pełnić będzie budynek po realizacji projektu.
-

Typy projektów

6. **Roboty budowlane i modernizacyjne infrastruktury technicznej (wodno-kanalizacyjna, energetyczna oraz infrastruktura z zakresu gospodarki odpadami).** Przedmiotowe prace dopuszczalne są wyłącznie jako element zapewniający spójność kompleksowych projektów rewitalizacyjnych będący uzupełnieniem szerszego projektu oraz w przypadku, kiedy są niezbędne do realizacji celów projektu.
7. **Roboty budowlane i modernizacyjne dróg lokalnych (gminnych i powiatowych).** Przedmiotowe prace dopuszczalne są **wyłącznie jako element zapewniający spójność** kompleksowych projektów rewitalizacyjnych będący uzupełnieniem szerszego projektu oraz w przypadku, kiedy są niezbędne do realizacji celów projektu.
8. **Tworzenie stref bezpieczeństwa i zapobieganie przestępczości w zagrożonych patologiami społecznymi obszarach** m.in.: budowa lub przebudowa oświetlenia, zakup i instalacja systemów monitoringu, wyposażenie centrum monitoringu oraz koszty robót budowlanych mających na celu przystosowanie pomieszczeń do pełnienia funkcji centrum monitoringu, itp. wyłącznie jako element zapewniający spójność kompleksowych projektów.
9. **Rozwój terenów zielonych jako element zapewniający spójność kompleksowych projektów.**
10. **Przebudowa, remont lub modernizacja budynków w celu adaptacji na działalność przedsiębiorstw**, w tym przedsiębiorstw społecznych wraz z zakupem wyposażenia niezbędnego do prowadzenia niniejszej działalności, z wyłączeniem prac dot. wsparcia działalności administracyjno-biurowej.

Beneficjenci

- Jednostki samorządu terytorialnego oraz ich związki, porozumienia i stowarzyszenia
 - Samorządowe jednostki organizacyjne sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną
 - Służby ratownicze i bezpieczeństwa publicznego
 - Przedsiębiorstwa społeczne, zgodnie definicją Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej
 - Podmioty działające w oparciu o partnerstwo publiczno- prywatne
 - Spółki prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki
 - Organizacje pozarządowe
 - Jednostki zaliczane do sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną nie wymienione wyżej
 - MŚP (przedsiębiorstwa muszą prowadzić działalność na terenie województwa lubelskiego)
-

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

1. **Warunkiem uzyskania wsparcia będzie ujęcie projektu w LPR i jego realizacja na obszarze zdegradowanym, prawidłowo zidentyfikowanym na podstawie wybranego zestawu wskaźników odnoszących się do sytuacji społeczno-gospodarczej danej jednostki terytorialnej (w szczególności uwzględnione powinny być wskaźniki dotyczące ubóstwa, wykluczenia społecznego, stanu zdrowia i poziomu edukacji, np. lokalny wskaźnik rozwoju społecznego (Local Human Development Index)).**
 2. **Niezbędnym warunkiem realizacji działań inwestycyjnych w ramach Działania będzie ich podporządkowanie i ukierunkowanie na rozwiązywanie zdiagnozowanych problemów społecznych – działania te powinny służyć głównie spełnieniu założeń Osi Priorytetowej 11 i koncentrować się m.in. na przeciwdziałaniu koncentracji ubóstwa, eliminacji czynników prowadzących do wykluczenia społecznego.**
 3. **Wszystkie wspierane przedsięwzięcia muszą uwzględniać konieczność dostosowania infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób niepełnosprawnych.**
 4. **Działania mające na celu poprawę dostępności do usług społecznych muszą wykazywać zgodność z założeniami europejskich zasad odejścia od form opieki instytucjonalnej na rzecz opieki środowiskowej (nie wykluczając stacjonarnych form opieki) oraz z kierunkami wskazanymi w Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu 2020.**
-

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

5. **Projekty z zakresu kultury** muszą wynikać z **LPR** i powinny **koncentrować się na marginalizowanych społecznościach**. Muszą to być projekty o mniejszej skali, których wysokość kosztów kwalifikowalnych **nie będzie przekraczać 2 mln euro**.
6. **Wydatki na konserwację/restaurację wyposażenia** budynków znajdujących się w rejestrze zabytków, budynków położonych w strefie ochrony konserwatorskiej oraz budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym nie będących w rejestrze zabytków **kwalifikowalne będą wyłącznie** w przypadku, gdy prace te będą **niezbędne**, by nadać bądź przywrócić funkcje użytkowe, a wyposażenie musi być **bezpośrednio związane z funkcją, jaką będzie pełnić będzie budynek po realizacji projektu** .
7. **Prace w zakresie wyposażenia centrum monitoringu** oraz w zakresie **przystosowania pomieszczeń** do pełnienia funkcji centrum monitoringu **kwalifikowalne** będą wyłącznie w przypadku, **gdy w ramach projektu przewidziany jest zakup i instalacja systemów monitoringu**.
8. **Inwestycje dotyczące zewnętrznej infrastruktury technicznej** oraz w zakresie **dróg lokalnych (gminnych i powiatowych)** dopuszczalne będą jedynie w sytuacjach uzasadnionych spójnością realizowanej operacji, w tym brakiem możliwości osiągnięcia założonych rezultatów bez realizacji danego elementu. Wydatki na drogi lokalne mogą stanowić **maksymalnie 15% kosztów kwalifikowalnych projektu**, a na pozostałą **zewnętrzną infrastrukturę techniczną 25% kosztów kwalifikowalnych projektu**.

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

9. **Budowa nowych budynków**, co do zasady, **nie może być realizowana** w ramach tego Działania. **Wyjątek** stanowią projekty polegające na **odtworzeniu zabudowy zdegradowanej** w stopniu uniemożliwiającym jej regenerację/renowację (zastąpienie starego budynku nowym). W takim przypadku, wnioskodawca zobowiązany będzie do przedstawienia **wiarygodnych analiz potwierdzających**, iż stopień zdegradowania budynku uniemożliwia jego regenerację/renowację, w tym analiz potwierdzających efektywność kosztową takiego rozwiązania.
10. **Priorytetowo traktowane będą projekty:**
- generujące nowe miejsca pracy,
 - przyczyniające się do poprawy efektywności energetycznej,
 - zapewniające kompleksowe rozwiązanie problemu obszaru zdegradowanego,
 - wykazujące jak największą komplementarność z inwestycjami współfinansowanymi z EFS, w szczególności z realizowanymi w ramach Działań: 9.2, 11.1, 11.2, 11.3,
 - których całość lub elementy/moduły całości zostały przygotowane w oparciu o formułę konkursu architektonicznego, architektoniczno-urbanistycznego lub urbanistycznego.
-

Limity i ograniczenia w realizacji projektów

- 11.** Zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 8 grudnia 2006 r. o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 251, poz. 1844 z późn. zm.) wyklucza się uzyskanie jednoczesnego wsparcia na to samo przedsięwzięcie ze środków EFRR i krajowych środków o specjalnym przeznaczeniu. Ponadto, zgodnie z art. 4 i 8 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o wspieraniu termomodernizacji i remontów (Dz. U. 2014 poz. 712) wyklucza się uzyskanie jednoczesnego wsparcia na to samo przedsięwzięcie ze środków pochodzących z budżetu UE oraz z kredytu, do którego beneficjentowi przysługuje premia, o której mowa we wskazanych artykułach.
 - 12.** Produkt projektu jest zgodny z koncepcją uniwersalnego projektowania⁴¹⁰, w tym realizuje zasadę dostępności dla osób z niepełnosprawnościami.
-

Cross-financing

Możliwość **stosowania cross-finansingu ograniczona** jest jedynie **do działań**, które są **niezbędne** dla pomyślnej realizacji projektu oraz są **bezpośrednio powiązane** z projektem. Przedmiotowe finansowanie powinno być **powiązane wprost** z głównymi **zadaniami** realizowanymi w ramach danego projektu.

Działania społeczne finansowane w ramach działania będą obejmować m.in. **inwestycje na rzecz aktywizacji środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym i ubogich**. Dla przedmiotowych zadań stosuje się **zasady kwalifikowalności dla EFS**.

10 % współfinansowania unijnego

Pomoc publiczna

1. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę lokalną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (na podstawie art. 56 Pomoc inwestycyjna na infrastrukturę lokalną Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu).
 2. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy na realizację inwestycji służących podniesieniu poziomu ochrony środowiska w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (na podstawie art. 36 Pomoc inwestycyjna umożliwiająca przedsiębiorstwom zastosowanie norm surowszych niż normy unijne w zakresie ochrony środowiska lub podniesienie poziomu ochrony środowiska w przypadku braku norm unijnych, art. 37. Pomoc inwestycyjna na wcześniejsze dostosowanie do przyszłych norm unijnych Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu).
-

3. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 28 sierpnia 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014-2020 (na podstawie art. 53 Pomoc na kulturę i zachowanie dziedzictwa kulturowego Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu).
4. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 5 listopada 2015 r. w sprawie udzielania pomocy inwestycyjnej na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy w ramach regionalnych pro-gramów operacyjnych na lata 2014–2020 (na podstawie art. 46 Pomoc inwestycyjna na efektywny energetycznie system ciepłowniczy i chłodniczy Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu).
5. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 20 października 2015 r. w sprawie udzielenia pomocy inwestycyjnej na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę rekreacyjną w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020 (na podstawie art. 55 Pomoc na infrastrukturę sportową i wielofunkcyjną infrastrukturę re-kreacyjną Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/2014 z dnia 17 czerwca 2014 r. uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu).
6. Pomoc w ramach Działania, mająca charakter pomocy de minimis, udzielana jest na podstawie Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 19 marca 2015 r. w sprawie udzielania pomocy de minimis w ramach regionalnych programów operacyjnych na lata 2014–2020

Dofinansowanie

1. Maksymalny % poziom dofinansowania UE wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu:

Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 85%

Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej.

Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu

2. Maksymalny % poziom dofinansowania całkowitego wydatków kwalifikowalnych na poziomie projektu:

Projekty nieobjęte pomocą publiczną: 95%

Projekty objęte pomocą publiczną: zgodnie z programami pomocy publicznej.

Projekty generujące dochód: zgodnie z luką w finansowaniu

Kwalifikowalność

Wydatki na prace przygotowawcze:

Do kosztów kwalifikowalnych zaliczamy wszystkie wydatki ujęte w Wytycznych Programowych IZ RPO, a także wydatki specyficzne dla danego działania np.:

- wydatki poniesione na opłaty związane z koniecznością uzyskania niezbędnych decyzji administracyjnych na etapie przygotowania przedsięwzięcia,
 - opracowanie map lub szkiców lokalnych sytuujących projekt,
 - koncepcja budowlana,
 - wydatki bezpośrednio związane z nabyciem nieruchomości,
 - zakup nieruchomości - łączna kwota wydatków kwalifikowalnych związanych z nabyciem nieruchomości nie może przekroczyć 10% całkowitych wydatków kwalifikowalnych projektu, przy czym w przypadku terenów przemysłowych oraz terenów opuszczonych, na których znajdują się budynki, limit ten wynosi 15 %.
-

Kwalifikowalność

Wydatki na prace związane z procesem inwestycyjnym oraz robotami budowlanymi:

- a. przygotowanie terenu, w tym prace porządkowe związane z oczyszczaniem terenu z materiałów, sprzętu i chemikaliów, asenizacją i wywozem niepożądanych materiałów,
 - b. prace geodezyjne,
 - c. budowa, przebudowa, remont i modernizacja:
 - prace ziemne,
 - prace budowlane,
 - prace montażowe,
 - prace instalacyjne,
 - prace wykończeniowe w obiektach budowlanych związane z adaptacją budynków na cele m.in. społeczne, gospodarcze, turystyczne lub kulturalne,
 - prace związane z zagospodarowaniem terenu,
 - d. prace rozbiórkowe,
 - e. prace wyburzeniowe,
 - f. przebudowa infrastruktury technicznej kolidującej z inwestycją,
 - g. nadzór sprawowany w imieniu inwestora w zakresie prawidłowości realizacji inwestycji.
-

Kwalifikowalność

Wydatki na zakup sprzętu i wyposażenia oraz instalacji:

- Zakup wyposażenia - wyłącznie jako element projektów dotyczących adaptacji budynków na cele m.in. gospodarcze, społeczne, turystyczne lub kulturalne i bezpośrednio związanego z funkcją, jaką będzie pełnić będzie budynek po realizacji projektu,
 - Konserwacja/restauracja wyposażenia budynków znajdujących się w rejestrze zabytków, budynków położonych w strefie ochrony konserwatorskiej oraz budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym nie będących w rejestrze zabytków - wyłącznie w przypadku, gdy prace te będą niezbędne, by nadać bądź przywrócić funkcje użytkowe (np. społeczne, gospodarcze, turystyczne lub kulturalne) niniejszym budynkom. Wyposażenie to musi być bezpośrednio związane z funkcją, jaką będzie pełnić budynek po realizacji projektu.
 - Zakup wyposażenia centrum monitoringu - wyłącznie w przypadku, gdy w ramach projektu przewidziany jest zakup i instalacja systemów monitoringu. Prace w przedmiotowym zakresie kwalifikowalne będą wyłącznie w zakresie związanym bezpośrednio z systemem monitoringu, jaki instalowany jest w ramach projektu,
 - Zakup i instalacja systemów monitoringu w ramach tworzenia stref bezpieczeństwa.
-

Kwalifikowalność

Wydatki niekwalifikowalne:

- a. koszty opracowania/aktualizacji Lokalnych/Gminnych Programów Rewitalizacji,
- b. finansowanie projektów nieujętych w Lokalnym/Gminnym Programie Rewitalizacji,
- c. finansowanie projektów niezlokalizowanych w granicach obszaru podlegającego rewitalizacji, prawidłowo zidentyfikowanego w Lokalnym/Gminnym Programie Rewitalizacji na podstawie wybranego zestawu wskaźników odnoszących się do sytuacji społeczno-gospodarczej danej jednostki terytorialnej (w szczególności uwzględnione powinny być wskaźniki dotyczące ubóstwa, wykluczenia społecznego, stanu zdrowia i poziomu edukacji, np. lokalny wskaźnik rozwoju społecznego (Local Human Development Index),
- d. finansowanie projektów na obszarze niespełniającym warunków obszaru zdegradowanego,
- e. finansowanie projektów z zakresu mieszkalnictwa, tj. m.in.:
 - uzbrojenie terenu pod budowę budynków mieszkalnych,
 - rozbiórka budynków pod budowę budynków mieszkalnych,
 - budowa budynków mieszkalnych,
 - zakup nieruchomości dla celów mieszkaniowych,
 - adaptacja, przebudowa, remont budynków, powierzchni na cele mieszkaniowe,
 - remont, przebudowa indywidualnych mieszkań,
 - modernizacja wspólnych części budynków mieszkalnych,
 - działania w zakresie oszczędności energetycznej budynków mieszkalnych.

Kwalifikowalność

Wydatki niekwalifikowalne:

- f. koszty prac budowlanych wewnątrz budynków, niezwiązanych z ich adaptacją na nowe cele, tj.np. społeczne, gospodarcze, turystyczne lub kulturalne, w tym również koszty wymiany i/lub modernizacji zdegradowanej infrastruktury technicznej wewnątrz takich budynków oraz koszty zakupu wyposażania do niniejszych budynków,
 - g. koszty prac budowlanych wewnątrz budynków przedsiębiorców nie związanych z ich adaptacją na działalność przedsiębiorstw,
 - h. koszty robót restauratorskich i konserwatorskich budynków znajdujących się w rejestrze zabytków, budynków położonych w strefie ochrony konserwatorskiej oraz budynków o wartości architektonicznej i znaczeniu historycznym nie będących w rejestrze zabytków i ich z wyposażenia, niezwiązane z ich adaptacją na nowe cele tj. np. społeczne, gospodarcze, turystyczne lub kulturalne,
 - i. koszty remontu lub modernizacji poprawiających wyłącznie estetykę zewnętrzną budynków,
 - j. koszty budowy nowych budynków, za wyjątkiem przypadku określonego w karcie Działania 13.4 (poz. 19 Limity i ograniczenia w realizacji projektów (jeśli dotyczy)) w SZOOP.
 - k. koszty zakupu wyposażenia niezwiązanego bezpośrednio z funkcją, jaką będzie pełnić budynek po realizacji projektu,
-

Kwalifikowalność

Wydatki niekwalifikowalne:

- l. koszty zakupu i instalacji systemów monitoringu wewnątrz budynków,
 - m. koszty wyposażenia centrum monitoringu oraz przystosowania pomieszczeń do pełnienia funkcji centrum monitoringu w zakresie wykraczającym poza obsługę systemu monitoringu, jaki instalowany jest w ramach projektu,
 - n. wsparcie inwestycyjne działalności administracyjno-biurowej przedsiębiorstw,
 - o. remont, przebudowa, modernizacja, adaptacja, termomodernizacja budynków administracji publicznej w celach administracyjnych,
 - p. zakup obiektów wykorzystywanych jako miejsce świadczenia usług przez administrację publiczną.
-

Definicje

Modernizacja – na potrzeby działania 13.4 poprzez modernizację rozumie się trwałe ulepszenie istniejącego obiektu budowlanego prowadzące do zwiększenia jego wartości użytkowej.

Strefa bezpieczeństwa - przestrzeń publiczna, z wyłączeniem budynków, zagrożona przed realizacją projektu patologiami społecznymi, wyposażona i obsługiwana w wyniku realizacji projektu przez m.in. nowy lub zmodernizowany system monitoringu lub inny system służący zwiększeniu bezpieczeństwa mieszkańców.

Kompleksowość działań rewitalizacyjnych wyraża się w integrowaniu różnych wielowątkowych, wzajemnie uzupełniających się i wzmacniających działań mających na celu wywołanie jakościowej pozytywnej zmiany na zidentyfikowanym obszarze. Efektem podejmowanych działań ma być trwała gospodarcza, fizyczna, społeczna i środowiskowa poprawa sytuacji na obszarze zdegradowanym.

Dziękuję za uwagę.

Fundusze
Europejskie
Pomoc Techniczna

Unia Europejska
Fundusz Spójności

